

FUN Suomen yliopistokirjastojen verkosto

Kokous 1/2020

Muistio

Aika: 4.2.2020 klo 10–16

Paikka: Lahden kampus, kokoushuone D260, Mikkulankatu 19, 15210 Lahti

Etäyhteys (Zoom): <https://uwasa.zoom.us/j/125988185>

Osallistujat:

Minna Abrahamsson-Sipponen, Oulun yliopiston kirjasto

Tommi Harju, Taideyliopiston kirjasto

Tua Hindersson-Söderholm, Svenska handelshögskolans bibliotek

Tiina Järvinen, Maanpuolustuskorkeakoulun kirjasto

Anne Lehto, Tritonia (puheenjohtaja)

Riitta Lähdemäki, Tampereen yliopiston kirjasto

Ari Muhonen, Jyväskylän yliopiston Avoimen tiedon keskus

Ulla Nygrén, Turun yliopiston kirjasto (poistui klo 14.45)

Susanna Parikka, Lapin korkeakoulukirjasto

Matti Raatikainen, Aalto-yliopiston oppimispalvelut

~~Jarmo Saarti~~, Itä-Suomen yliopiston kirjasto

~~Pia Södergård~~, Åbo Akademis bibliotek, valtuutettu edustaja Linda Nisula

~~Kimmo Tuominen~~, Helsingin yliopiston kirjasto, valtuutettu edustaja ~~Päivi Kaiponen~~

Marja Hirn (etänä)

Miia Willman, LUT-tiedekirjasto

Pia-Maria Niemitalo (sihteeri)

Asiantuntijat:

Markku Laitinen, Kansalliskirjasto (kohdassa 11)

Johanna Vesterinen, Varastokirjasto (kohdassa 10)

1. Kokouksen avaus ja järjestäytyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 10.00. Pöytäkirjantarkastajiksi ja ääntenlaskijoiksi valittiin Susanna Parikka ja Matti Raatikainen.

2. Esityslistan hyväksyminen

Esityslista hyväksyttiin.

3. Edellisen kokouksen muistio

Tarkastettu muistio löytyy [FUNin verkkosivuilta](#).

4. LUT-tiedekirjaston kuulumiset

Miia Willman kertoi LUT-tiedekirjaston ajankohtaiset kuulumiset. Miian esitys löytyy [FUNin intrasta](#).

5. Toimintakertomus 2019

Anne Lehto esitteli vuoden 2019 toimintakertomuksen (liite 1) ja koosteen FUNin työryhmien toiminnasta vuonna 2019 (liite 2). Vuoden 2019 toimintakertomus hyväksyttiin pienin muutoksin. Kooste FUNin työryhmien toiminnasta täydennetään juuri ennen kokousta saatujen tietojen osalta.

6. Tilinpäätös 2019, talousarvio ja maksusuudet 2020

Anne Lehto esitteli vuoden 2019 tilinpäätösluonnoksen ja esityksen vuoden 2020 talousarvioksi, sekä ehdotuksen kirjastokohtaisista maksusuuksista vuodelle 2020 (liite 3). Vuoden 2019 tilinpäätös, vuoden 2020 talousarvio sekä ehdotus kirjastokohtaisista maksusuuksista hyväksyttiin.

7. Toimintasuunnitelma 2020

Anne Lehto esitteli työvaliokunnan valmisteleman toimintasuunnitelman vuodelle 2020 (liite 4). Esittelyssään puheenjohtaja nosti esiin mm. seuraavia kohtia

- FUN on saanut UNIFIlta 17.1.2020 aloitteen, jonka mukaan UNIFI haluaa tiivistää yhteistyötään sidosryhmien kanssa. Alustavasti on sovittu, että UNIFIn toiminnanjohtaja tai kehittämisspäällikkö kutsutaan vuosittain FUNin kokoukseen ja vastavuoroisesti FUNin edustaja vierailee UNIFIn kokouksessa kerran vuodessa. Tänä vuonna UNIFIn edustaja kutsutaan FUNin joulukuun kokoukseen ja tarkoitus on, että FUNin edustaja vierailee UNIFIn toukokuun kokouksessa. Lisäksi viestintää tehostetaan siten, että FUN lähettää ajankohtaistiedotteen UNIFIn kokouksiin aina silloin, kun FUNilla on strategiatason asioita tiedotettavana.
- FUNin ja FUCION yhteistyö on vasta käynnistymässä. Se varmistaa laajemman tiedonkulun verkostojen välillä ja tarjoaa mahdollisuuksia esimerkiksi tietotekniikkaa hyödyntävien kokeilujen toteuttamiseen.
- Kansainvälistymisen osalta FUN keskittyy vuonna 2020 pohjoismaiseen yhteistyöhön NUAS-verkoston kanssa. Käytännössä tämä toteutuu siten, että osallistutaan NUASin järjestämiin tilaisuuksiin, esimerkiksi tiedekirjastojen johtajille suunnattuun NUASin workshopiin Tukholmassa 7–8.10.2020.
- Mediaryhmä jatkaa tarvittaessa toimintaansa. Mediaryhmän jäsenet ovat Minna Abrahamsson-Sipponen (pj.), Tua Hindersson-Söderholm ja yhteistyösihteeri. Lisäksi Ulla Ohvon tilalle ryhmään nimettiin Miia Willman.

Vuoden 2020 toimintasuunnitelma hyväksyttiin muutamin täydennyksin.

8. Vuoden 2020 FUNin toimintasuunnitelman seuranta

FUN Vaikuttaa

- [Kansalliskirjaston pyöreän pöydän tapaaminen 17.1.2020](#). Tapaamisen aiheena oli tilastot ja vaikuttavuuden arviointi. FUNin osallistujat kertoivat tilaisuudesta. Kansalliskirjasto lopettaa KITT-tilastotietokannan ylläpidon vuoden 2020 tilastojen keruun jälkeen. Työvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti päätettiin perustaa työryhmä, jonka tehtävänä on FUNin tarvekartoitus tilastoinnille 2021. Työryhmään valittiin Jarmo Saarti (pj.), Tommi Harju, Päivi Lammi (HY), Anne Lehto, Suvipäivi Pöytälaakso-Koistinen (TUNI) ja Matti Raatikainen. Työryhmä esittelee tuloksia

seuraavassa FUNin kokouksessa 18.5.2020, jota ennen tuloksia toivotaan käsiteltäväksi [eDuuniin](#). Toukokuun kokouksen käsittelyn jälkeen käynnistetään keskustelu AMKIT-konsortion kanssa mahdollisesta yhteistyöstä.

Iltapäivällä kuultiin Kansalliskirjaston Markku Laitisen näkemykset KITTin/tilastoinnin tilanteesta ja kansainvälisestä kehityksestä (kohta 11).

- Minna Abrahamsson-Sipponen kertoi Suomalaisen avoimen tieteen ja tutkimuksen kansallisen ohjausryhmän kuulumiset. [Suomalaisen avoimen tieteen ja tutkimuksen julistus 2020-2025](#) julkaistiin 9.1.2020. Julistus lähetetään yliopistojen kirjaamoihin allekirjoitettavaksi. Suositus oppimateriaalien julkaisemisesta on ollut kommentoitavana ja kommentteja käsitellään ohjausryhmän kokouksessa 6.2.2020. Avoimen julkaisemisen muutoksen suunta 2030 –tilaisuus loppukeväällä on suunnitteilla FinELibin ja UNIFIn kanssa.
- FinELibin kustannustenjaon kehittämistä varten loppuvuodesta 2019 perustettu työryhmä ja FUNin oma taustaryhmä ei ole vielä käynnistänyt työskentelyään.
- Paperi kansainvälisessä konferenssissa. Työvaliokunta on lähettänyt abstraktiehdotuksen [IATULiin](#). Tieto mahdollisesta hyväksymisestä saadaan helmikuun lopussa.
- FUNin ja STKS:n yhteinen kannanotto: LIBER: Copyright [Librarians, Your Profession Needs You to Advocate for Libraries & Research!](#) Päätettiin, että Miia Willman osallistuu FUNin jäsenenä Soile Mannisen (HY) kanssa yhteisen kannanoton laadintaan.
- NordRIS-projektin tilanne. Janne Pölönen (TSV) on ilmoittanut, että memorandum on vielä työn alla, ja että he ovat hakeneet mm. EU-rahoitusta European Scholarly Publication Infrastructure (ESPI) -hankkeelle, joka sisältää myös NordRIS:n.

[FUN Kokeilee](#)

- FUNin ja FUCION yhteistyön tiivistäminen. 19.5.2020 järjestetään yhteinen seminaari/yhteiskokous.

FUN Näky

- [Implementing Open Access](#) – Seminar for university rectors, vice rectors and library directors järjestettiin 9.1.2020 Helsingissä. Jarmo Saarti piti tilaisuudessa esityksen otsikolla [Avoimen julkaisemisen vaikutukset yliopistokirjastojen toimintaan](#), sekä osallistui seminaarin paneelikeskusteluun.

9. FUNin uusi strategia 2021-

FUNin strategia on voimassa vuoden 2020 loppuun. Työvaliokunta ehdotti strategiatyöryhmän perustamista. Viime kerralla strategian valmistelua johti FUNin varapuheenjohtaja ja mukana oli erityisesti uusia jäseniä ja vastaavaa mallia ehdotettiin nyt.

Päätettiin nimetä strategiatyöryhmään seuraavat FUNin jäsenet: Minna Abrahamsson-Sipponen (pj.), Tiina Järvinen, Ari Muhonen ja Miia Willman. Lisäksi myös nykyinen puheenjohtaja ja yhteistyösihteerit ovat mukana työskentelyssä.

Lounas klo. 12–13

10. Ajankohtaista Varastokirjastosta

Kirjastonjohtaja Johanna Vesterinen kertoi Varastokirjaston kuluneesta vuodesta. Kirjasto vietti toiminnan 30-vuotisjuhlavuotta mm. juhlaseminaariin merkeissä. Alkukesästä Varastokirjasto otti Kohan käyttöön ja tämän yhteydessä UB-lainaus päättyi. Aineistokäsittelyn tilanne on ollut hyvä ja kirjasto on jopa voinut vastaanottaa erikseen sopien tarkastamatonta aineistoa. Vuoden 2019 suurimmat aineistomäärät, n. 1 hkm vastaanotettiin Kansalliskirjastosta, joka lopetti Urajärven kirjavaraston. Muuten aineistoa tuli Varastokirjastoon vuoden 2019 aikana vähemmän, kun aikaisempina vuosina. Syy tähän voi mm. olla e-aineiston määrän kasvu. Kun UB-lainaus päättyi, aineiston käytön määrä laski radikaalisti. Ratkaisun löytäminen UB-lainauksen mahdollistamiseksi on Johanna Vesterisen mukaan tärkeää.

Varastokirjaston ajankohtaisesta tilanteesta Johanna Vesterinen kertoi, että suunnitelma Kansalliskirjaston ja Varastokirjaston mahdollisesta yhdistämisestä ja Varastokirjaston muutosta Mikkeliin on taas ajankohtainen. Asia on OKM:n päätettävänä lähiaikoina. FUN päätti ilmaista huolensa asiasta OKM:lle ja sovittiin, että FUNin edustajat Varastokirjaston johtokunnassa, Minna Abrahamsson-Sipponen ja Ari Muhonen laativat heti kokouksen jälkeen pohjatekstin lauselmalle.

Alkuvuodesta Varastokirjasto sai valtakunnallista näkyvyyttä Helsingin Sanomien artikkelissa *Kahden miljoonan kirjan taivas* (11.1.2020).

11. Tilastoinnin ajankohtainen tilanne

Suunnittelija Markku Laitinen Kansalliskirjastosta kertoi tilastoinnin ajankohtaisesta tilanteesta. Markun esitys löytyy [FUNin intrasta](#). Kansalliskirjaston keräämät tieteellisten kirjastojen tilastot löytyvät [Tilastokeskuksen verkkosivuilta](#) (taulukko 3.25). Keskusteltiin yliopistokirjastojen mahdollisuuksista ja velvollisuuksista KITT-tilastoinnin päättyessä.

12. Ajankohtaiskatsaus

- Katsaus kirjastojärjestelmähankkeisiin. Ari Muhonen (Koha), Riitta Lähdemäki (Suomen Alma-kirjastot) ja Matti Raatikainen (Aalto) kertoivat kirjastojärjestelmähankkeiden ajankohtaisesta tilanteesta.

Koha: Yhteenliittymä on virallisesti järjestäytynyt ja ohjausryhmän puheenjohtajana toimii Ari Muhonen. Kustannustenjakomalli on tehty ja työjärjestys on tekeillä. Kohan kansainvälinen yhteisversio on tarkoitus ottaa käyttöön loppuvuodesta. Selvitetään myös mahdollisuutta ottaa FOLIO ERM-järjestelmä käyttöön.

Suomen Alma-kirjastot: Suomen Alma-kirjastojen (ent. Lumikko-kirjastot) ensimmäinen aalto siirtyi tuotantoon 23.12.2019. Kakkosaalto ottaa Alman käyttöön kesällä. Melinda-Alma integraatiota selvitetään parhaillaan. Finna toimii hyvin niillä, joilla se on käytössä.

Aalto: Uusi kirjastojärjestelmä on valittu ja viimeisiä sopimusneuvotteluja käydään vielä ennen kuin valinta on julkinen.

- Opinnäytteet ja julkisuuslaki. Matti Raatikainen kertoi, että lopullinen versio työryhmän ehdotuksesta suositukseksi yhteisestä toimitavasta on valmis. Saateteksti on vielä työn alla ja se saadaan mahdollisimman pian.

13. Ilmoitusasiat

- Tritonian hallintopalveluiden ja viestinnän esimies Anne Koiranen on koordinoitunut välityspalveluiden yhteiskilpailutuksia. Kilpailutuksia on hoitanut PTCServicen konsultti. Kotimaisen kirjallisuuden kilpailutuksessa ovat olleet mukana Lapin korkeakoulukirjasto, LUT-tiedekirjasto, Oulun yliopiston kirjasto ja Tritonia. Kotimaisen kilpailutuksen voitti Booky.fi Oy ja Kirjavälitys Oy. Vieraskielisen kirjallisuuden yhteiskilpailutukseen osallistuivat Svenska handelshögskolans bibliotek, Lapin korkeakoulukirjasto, LUT-tiedekirjasto, Oulun yliopiston kirjasto ja Tritonia. Vieraskielisen kirjallisuuden tarjousaika päättyi 20.1.2020. Kirjatoimittajat on valittu, mutta valitusaika ei ole vielä umpeutunut.
- Hankenin Vaasan kirjastotoiminta on irtautunut Tritoniasta 1.1.2020 alkaen.
- FUNin ja FUCION webinaariin digivisiosta 23.1.2020 osallistui yli 90 % FUNin jäsenistä.
- Oulun yliopiston ja Oulun ammattikorkeakoulun kirjastopalvelut yhdistyivät 1.2.2020. Oulun ammattikorkeakoulun kirjaston henkilökunta siirtyi Oulun yliopiston palvelukseen.
- Anne Lehto osallistuu FinELibin koordinoiman APC-projektin päätösseminaarin paneelikeskusteluun 14.2.2020.
- Avoimen tieteen kevätpäivät Oulun yliopistolla 12–13.5.2020, teemana avoimuuden hinta.
- FUN-FUCIO seminaari/yhteiskokous järjestetään 19.5.2020 pääkaupunkiseudulla.
- Kirjastot.fi työryhmässä ollut Kaisu Kesonen (TY) on ilmoittanut jäävänsä pois työryhmästä. Työvaliokunta nimeää uuden edustajan työryhmään.

- Avoimesti julkaistavien tiedekirjojen rahoitusmalli -työryhmän edustaja Erik Lindgren (TY) on väliaikaisesti Kansalliskirjastossa töissä. Työvaliokunta nimeää uuden FUNin edustajan työryhmään.

14. Muut asiat

15. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.07.

Liitteet

Liite 1 Toimintakertomus 2019

Liite 2 FUN edustukset työryhmissä 2019

Liite 3 Vuoden 2019 tilinpäätös, talousarvio ja maksusuudet 2020

Liite 4 Toimintasuunnitelma 2020

Anne Lehto
Puheenjohtaja

Pia-Maria Niemitalo
Sihteeri

Susanna Parikka
Pöytäkirjantarkastaja

Matti Raatikainen
Pöytäkirjantarkastaja